

Uitgegeven door
Gebr. TERLAAK
Hoofdredacteur
Drs. N. STREEFLAND

Redactie
en
Administratie
Oranjelaan, Loods 18
Telefoon 171
Agenten te Holl. - Binnen:
Mevr. Leeuwenburgh, p.a.
Bloemenhandel „Yvonue“
Agent te Har.: Bakkerij
„Braun“
Agent te Manokwari:
Hr. Lontho.

NIEUW GUINEA KOERIER

DE GROENE

onafhankelijk dagblad voor ned. nieuw guinea

2e JAARGANG NO. 305

ZATERDAG 31 DECEMBER 1960

Abonn. prijs f 6,- per
maand f 1,60 per kwart
taal bij vooruitbet.
Postabonnementen
f 7,50,- per maand.
f 20,50 per kwartaal
Advertentie tarieven
f 0,40 per mm. Bij con-
tract (tenminste 1000
mm.) f 0,36 per mm
Familieberichten
f 0,32 per mm.

Toenemende spanning in Zuid-Oost Azie

Communistische troepen trekken Laos binnen

Radio Parijs berichtte vanmorgen dat radio Vientiane in Laos om het half uur een bulletin uitgeeft. Verscheidene bataljons zijn uit het communistische Noord Vietnam Laos binnengetrokken. Laotische troepen hebben bevel gekregen naar het invasiegebied te vertrekken.

Radio Vientiane zou hebben gezegd, dat de Laotische regering zich voor hulp tot de Verenigde Staten of de ZOAVO zou wenden.

Over de maatregelen die het Westen dient te nemen bestaat nog geen eensgezindheid.

Een woordvoerder van het State Department in Washington heeft verklaard dat er meningsverschil bestaat tussen Amerika en andere landen over de manier waarop de moeilijkheden in Laos tot een einde zullen worden gebracht, maar dat er geen verschil van mening bestaat over het gemeenschappelijke doel.

Dit doel is Laos te steunen in het bewaren van zijn onafhankelijkheid, van zijn eenheid en soevereiniteit.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken in Washington gaf hiermede commentaar op persberichten dat de Verenigde Staten een krachtige actie voorstaan om te voorkomen, dat Laos wordt overgenomen door communisten.

Deze berichten zeggen dat de Franse en Britse regeringen van mening zijn, dat geen enkele regering in Laos zal slagen zonder de opname van neutralistische en linkse groeperingen. De woordvoerder weigerde commentaar op de vraag of het ministerie van Buitenlandse Zaken de terugroeping van de commissie van toezicht voor Laos had afgewezen. Hij zei dat dit moest worden beslist door de Laotische regering.

CONTROLE VLUCHTEN OPGESCHORD

De Amerikaanse ambassade in Vientiane heeft de stopzetting aangekondigd van de vluchten van Amerikaanse vliegtuigen, die de afwerping van militaire voorraden voor communistische rebellen door transportvliegtuigen van Russische manskamp observeren. Dinsdag j.l. werd een vliegtuig van de Amerikaanse ambassade door een Tjushin transportvliegtuig met mitrailleur beschoten, waardoor een motor van de Dakota beschadigd werd. De vluchten zullen weer worden uitgevoerd wanneer de Amerikaanse ambassade opnieuw de beschikking heeft over een vliegtuig. Dit zal geschieden op verzoek van de Laotische regering. Uit Bangkok wordt gemeld, dat delen van documenten die in de helikopter welke in Thailand is neergekomen aanwijzingen bevatten, dat de inzittenden uit Noord-Vietnam afkomstig waren.

COMMUNISTISCHE TROEPEN NAAR BURMA?

De regering van Burma heeft ontkend dat communistisch Chinese troepen in Burma zouden zijn toegelaten.

De president van Nationalistisch China, generalissimo Tsjang Kai Sjek had woensdag verklaard dat deze troepen met medeweten van de regering in Rangoon Burma, binnentrokken en dat deze troepenverplaatsingen in verband stonden met de situatie in Laos.

De Burmese regering verklaarde dat de Chinese troepen die zich in hun land bevinden overblijfselen zijn van Nationalistisch Chinese troepen die nu in guerrillaoplog voeren. Er bestond echter geen enkele overeenkomst tussen Peking en Burma om deze guerrilla's uit te roeien. Er werd echter wel toegegeven dat er van beide zijden misschien grensoverschrijdingen hadden plaats gevonden.

Over 4 maanden reeds opening N.G.-Raad

HET GOVERNEMENTS VOORLICHTINGS BUREAU MELDT DAT DE OFFICIELE OPENING VAN DE NIEUW GUINEA RAAD IS VASTGESTELD OP 15 APRIL 1961.

Korte berichten

Washington DC - De grootste zonnetelescoop ter wereld is momenteel in aanbouw op een bergtop in de staat Arizona. Als over twee jaar de constructie beëindigd is hoopt men meer gegevens te verkrijgen over de zonnevlekken en hun invloed op de radio communicatie.

Peking - De bevelhebber van de communistische batterijen die op onveilige dagen nog steeds de eilanden Quemoi en Matsu beschieten, heeft bekend laten maken dat op 31 december en op Nieuwjaarsdag geen schot gelost zal worden. De Communisten willen de eilandbewoners ongestoord feest laten vieren.

Vaticaanstad - Paus Johannes de 23ste zal in het nieuwe jaar een pauselijke brief uitgeven die de Katholieke gedachten over de sociale problemen van deze eeuw tot uitdrukking zal brengen. Hij vertelde aan diplomaten dat de Katholieke Kerk zal strijden voor sociale rechtvaardigheid in ieder land.

Bonn - Na een bezoek van de Russische ambassadeur Smirnov aan bondskanselier Adenauer werd bekend gemaakt, dat er een handelsovereenkomst tussen Rusland en West-Duitsland gesloten zal worden.

New Delhi - India heeft 30 miljoen dollar van Amerika geleend voor de bouw van een grote kunststofabriek nabij Bombay. De fabriek kost 50 miljoen dollar en het ontbrekende bedrag verstrekt Amerika uit het rupeefonds.

Vanuit dit hoekje

Wenst

PHARMA

U een Voorspoedig 1961.

Allen die werkzaam zijn bij

FIRMA Gebr. TERLAAK

BOEKHANDEL

DRUKKERIJ

UITGEVERIJ

Wensen U veel heil en zegen in het
Nieuwe jaar

Onder de titel "Wat ons 1960 bracht" treft U in dit blad een kroniek van het oude jaar aan tot en met eind oktober 1960. De daarin voorkomende data hebben betrekking op de dag van publicatie in de NG-Koerier en niet op de dag van het gebeuren.

Beperking op scheepvaartverkeer in Indonesie

De Indonesische regering heeft strenge beperkingen opgelegd aan de scheepvaart in verschillende delen van de Indonesische wateren.

Het gaat hier om de gebieden rond Sumatra, Borneo, de zuidkust van Java en Noord-Celebes en de baai van Ambon in de Zuid-Molukken. In sommige van deze wateren mogen koopvaardij-schepen alleen overdag komen en in andere, waaronder de Baai van Ambon, alleen met uitdrukkelijke toestemming van de Indonesische marine. De beveling heeft opdracht verdachte gedragingen van schepen aan de autoriteiten te melden. Volgens de officiële bekendmaking is de beperking ingesteld om de activiteiten van de rebellen en smokkelaars tegen te gaan.

Opnieuw bevoegdheden aan Mr de Rijke ontnomen

Zojuist vernemen wij, dat bij besluit van de Landrechter te Hollandia met ingang van 30 december 1960 aan Mr. J.O. de Rijke voor de tijd van één jaar de bevoegdheid is ontnomen om als gemachtigde of als raadsman, zowel in burgerlijke als in strafzaken op te treden voor de Landgerechten te Hollandia en Merauke.

Een soortgelijke beslissing is ook genomen ten aanzien van de bevoegdheid van Mr. De Rijke om in de genoemde hoedanigheden op te treden voor het Hof van Justitie te Hollandia.

Volledigheidshalve vermelden wij in dit verband, dat iedere burger bevoegd is om voor de rechter als gemachtigde of als raadsman op te treden, mits hem die bevoegdheid niet is ontnomen. Dit laatste kan o.a. geschieden op grond van het bezigen van onbetamelijke uitdrukkingen ten aanzien van het openbaar gezag.

Bij besluit van 22 februari 1960 van de Gouverneur werd Mr. De Rijke reeds afgezet als advocaat en procureur bij het Hof van Justitie in verband met zijn veroordeling terzake van valsheid in geschrifte.

H. ENGLEBERT N.V.

Hollandia

wenst U een Gelukkig en Voorspoedig 1961

Koop nu een Airconditioner of een
Frigidaire van het wereldberoemde
merk R.C.A. Whirlpool

Service aanwezig

Ook leveren wij de excellente producten van de INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY OF AMERICA, de INTERNATIONAL DROTT, FOUR WHEEL DRIVE AUTO COMPANY, HOUGH, McCORMICK, FARMALL, KRUPP, NCK en LE ROI, zoals trucks en tractoren in vele uitvoeringen, aangepast aan uw behoeften, bulldozers en bullgraders, payhaulers, payloaders en paymovers, hefkransen en compressoren en vele typen zaai- wijd- en oogstmachines. Alle soorten stationaire- en scheepsdiesel motoren van de KROMHOUT en SAMOFA fabrieken.

Eveneens een nieuw type-SKODA of een altijd betrouwbare WILLY'S JEEP in diverse typen.

N.V. Alg. Transportbedrijf E. C. H. ROBERT

Wenst haar clientele en relaties

een Voorspoedig 1961

VADERTJE TIJD

Toen we gisteren op onze, door de tijd geteisterde, soehoeter Kota Baroe uittuften stond langs de kant van de weg een zeer verpieterd oud mannetje te liften.

Omdat wij bijzonder op oude mannetjes (en hun milde kijk op de dingen) gesteld zijn stopten we meteen.

Het was een kras oudje, want voor wie iets gezegd hadden zat-tie-al achterop. „Rije maar“ klonk z'n bevel.

Toen we optrokken begon hij met luidde stem te schelden op alles wat mooi en lelijk was - ongemotiveerd (ons inziens), maar wel met vuur.

We dachten dat we iemand van „Paaraat“ aan onze kar hadden hangen, dus informeerden we voorzichtig: „Waar werkt U eigenlijk, Paatje?“

„Paatje, Paatje“, snauwde hij „Niks geen Paatje, ik ben Vadertje Tijd, oftewel Vadertje 1960. Ik ben op weg naar de haven om m'n opvolger af te halen, Kindje 1961.

Ja, kijk maar niet zo dom (dat zei die echt!), mijn zels heb ik niet bij me, anders roept iedereen me naar binnen om de tuin te babatten. Ik heb dispensatie van de Bond voor Tijdelijke Vadertjes. Lekker zootje hebben jullie er van gemaakt in mijn ambtsperiode.“

„Nou“, zeiden wij, „dat valt best mee, maar effe drie PMS-en opgericht. O zo!“

„Daar hebben jullie anders als een stelletje kwajongens om liggen bekvechten“, stelde hij nors vast.

„Bekvechten, bekvechten? Mogen we soms onze dierbaarste principes nog verdedigen tegen andersdenkenden?“

„Principes, haha“ lachte Vadertje 1960, „een zootje, meer niet!“

„En de Karel Doorman dan“, probeerden wij.

„Daar kun je beter helemaal over zwijgen. Twee pleentjes de laut in, en een hoop soesah met de Tenno Heika.“

„Goed“, zeiden wij, „maar al die nieuwe bouwwerken dan!“

„Jullie winkelgalerij zeker hè“, hoorde het oudje.

Een VM (verbitterd mens) begrepen wij en uit principe praten we niet met VM's.

We zwegen dus halsstarrig.

„Waar ga je eigenlijk naar toe“, vroeg ie plotseling.

„Naar de Nieuw Guinea Koerier“, antwoordden wij waarheidsgetrouw.

„Werk je daar soms?“, vroeg hij onbeschaamd.

„Soms“, zeiden wij. „het mag eigenlijk niet, maar we gaan gewoon door tot ze ons in de handboeien slaan.“

„Wat ga je daar nu precies doen“, vroeg hij nog onbeschaamder.

We dachten aanvankelijk „Het gaat je geen barst aan, verlopen jaarmannetje“, maar we hebben altijd nog wat eerbied voor ouden van dagen, laat staan ouden van jaren.

„Och“, zeiden we monter, om van de zaak af te zijn, „we gaan eerst Nico Streefland lekker aftuigen, dan nemen we een paar kilo zetlood mee (om loje soldaatjes uit te gieten), en maken anpassant nog de zetmachine effe roesak. Dat vinden wij leuk, zo lekker rausen!“

„Is dat hier zo de gewoonte?“ bitste de oude.

„Och“, zeiden we al weer, „Zo zijn onze manieren, het is per slot van rekening

Vuurwerk en Vuur

Wanneer wij zo aan het einde van het jaar met de feestdagen de jaarwisseling naderen, dan bestaat er altijd een grote liefhebberij voor vuurwerk. Velen kopen wat van dit materiaal om het oude jaar uit te knallen. In wijzen is dit lawaai maken een oud heidens gebruik en wel om de boze geesten die geluk en voorspoed in het nieuwe jaar zouden kunnen bedreigen, op de vlucht te jagen.

Wij zien dit er niet meer in en velen van ons vinden het alleen maar leuk om wat vuurwerk af te steken en wat herrie te maken, voor anderen is het een soort traditie.

WEL VUURWERK - GEEN VUURWAPENEN

Vuurwerk fabriceren is een vak apart. Reeds in de oudheid waren de Chinezen er meesters in. Zij wisten reeds hoe zij dergelijke explosieven moesten vervaardigen, eeuwen voordat in Europa het buskruit werd uitgevonden. Zij wisten hoe zij de bestanddelen als salpeter, zwavel en houtskool moesten mengen, hoe zij verschillende kleuren aan het licht van het vuurwerk konden geven door bijmenging van andere stoffen zoals salpeterzuur, natrium en enige koolzure zouten, alsmede metaalvijsels. Zij waren meesters in het vervaardigen van kunstvuurwerken.

Het typische is echter, dat deze Chinezen de explosieven slechts aanwenden voor vuurwerk voor feestelijkheden.

Het buskruit werd niet voor oorlogsdoelinden gebruikt. Vuurwapenen waren er onbekend.

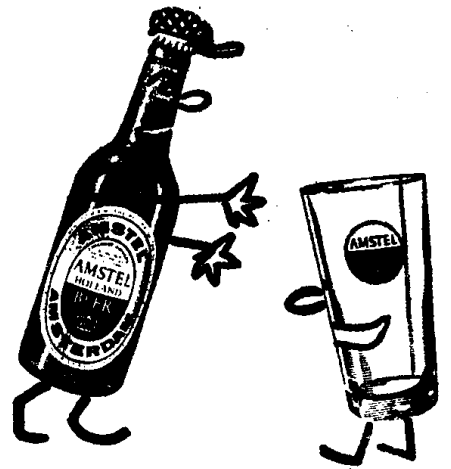
Dit alles neemt niet weg, dat er door deze explosieven toch wel ongelukken gebeurden, evenals dat nu nog het geval is. Wie met vuur speelt, moet bijzonder voorzichtig zijn. Het vuur is nu eenmaal de onafscheidelijke en onmisbare metgezel van de mens, maar tevens een groot vijand. Hoeveel ellende bezorgde vuur de mens niet. Het is als een demon, die slechts te hantieren is, wanneer men hem in bedwang weet te houden. Krijgt hij kans zijn krachten te ontplooiën, dan ziet het er voor de mens slecht uit.

DE MENS EN HET VUUR

Wie een lucifer aanstrijkt of een sigarettenaansteker gebruikt, vraagt zich praktisch nooit af, hoe de mensen zich vroeger reddden wanneer zij vuur nodig hadden. Het is toch de moeite waard hier iets meer van te weten.

Hoe leerde de mens het vuur kennen

en gebruiken? Dit is een vraag, die men slechts met een theorie kan beantwoorden en wel, dat op zuiver natuurlijke wijze ontstaan vuur (als bos- en heidebranden) onze verre voorouders kennis heeft doen maken met dit verschijnsel. Waarschijnlijk zullen zij bij het afjagen van door brand geteisterde streken ontdekt hebben, dat het vlees van achtergebleven dode dieren en sommige knollen, wortels en vruch-

GLAS: „Weer is Hollandia opgeschrikt door een Baliem-affaire.“

FLES: „Zoals altijd erg opgeblazen en straks hebben ze mij weer nodig om af te blazen.“

ten beter te eten waren dan in onge-roosterde staat, hetgeen hen op het idee bracht op kunstmatige wijze vuur te maken. Al deze methoden berusten op toeval.

Reeds heel vroeg maakte de mens gebruik van twee houtjes, die hij krachtig tegen elkaar wreef, zodat door de wrijving warmte ontstond, die het gereedliggende zeer brandbare materiaal tot gloeien bracht. Een dergelijke methode vergde veel tijd en energie, zodat men zo verstandig was om het eenmaal gemaakte vuur aan te houden en te bewaren. Zelfs als men ging verhuizen, werd vuur meegenomen, opdat men het elders niet opnieuw met veel moeite zou behoeven te maken.

VUURPLOEG EN VUURZAAG

Toch kwam het natuurlijk voor, dat nieuw vuur gemaakt moest worden en de arbeid die hiermee gemoeid was, leidde tot nieuwe, eenvoudiger vindingen, zoals de vuurploeg en vuurzaag waarbij men een staaf hout krachtig en snel bewoog over een onderliggend stuk hout, waarin zich een groef bevond. De wrijving was intenser en men kreeg sneller vuur.

VUURSTEEN

Reeds zeer vroeg kende men ook een andere manier om vuur te maken en wel door een vonk te slaan van een stuk vuursteen, deze vonk op te vangen op licht brandbaar materiaal en daarna door aanblazen eerst de gloed en daarna het vuur aan te wakkeren. Werkte men aanvankelijk nog met een groot stuk vuursteen, reeds spoedig kwam men tot fijner materiaal, als een kleiner stuk vuursteen een klein metaalstaafje en een stukje kool of zwam, dat vervoerbaar was in een eenvoudig doosje.

Zo ontstond de tondeldoos, die tot voor ruim honderd jaar het middel bij uitnemendheid bleef om op eenvoudige en voor die tijd snelle wijze vuur te maken. Men kon een dergelijke tondeldoos steeds bij zich dragen en was dus overal en onder bijna alle omstandigheden in staat vuur te maken.

DE ZWAVELSTOK

Toch sluimerde in de mens nog steeds de wens om snel en eenvoudig met een

enkele handbeweging volop vuur tot zijn beschikking te hebben. In het begin van de negentiende eeuw vervaardigde een snuggere Londense tabakshandelaar de eerste „aansteker“, althans wanneer wij zijn ingenieuze vinding zo willen noemen.

Hij gebruikte twee kleine glazen buisjes. In het een bevond zich een hoeveelheid kalichloride, in het andere zwavelzuur. Stak men een stukje opgerold papier eerst in het ene en daarna in het andere buisje, dan ontvlamde dat vanzelf.

Het systeem met de twee buisjes was te gecompliceerd en bovendien gevaarlijk, waardoor de vinding van de Londense tabakshandelaar geen succes werd. Het zette echter andere geniale personen aan het denken en zo werd John Walker, een gestraald medisch student die later apotheker werd, de eigenlijke uitvinder van de lucifer.

In 1827 bracht hij zijn eerste lucifers van liefst tien centimeter lang, waarvan de kop in een mengsel van zwavel, kalichloride, suiker en gom was gedrenkt, in de handel.

Beter ontvlambare lucifers kwamen kort daarop uit Frankrijk, maar men

op het idee was gekomen de kop in gele fosfor te drenken, een snel ontvlambare stof. Deze „strijkhoutjes“ waren echter zeer gevaarlijk, aangezien ze soms reeds door de lichaamswarmte tot ontbranding kwamen, met alle nare gevolgen van dien. Bovendien is gele fosfor vergiftig, zodat dergelijke lucifers grote risico's met zich brachten.

Het was tenslotte een Zweed, die op de gedachte kwam om de giftige gele fosfor te vervangen door de niet giftige rode. Bovendien werden spoedig andere stoffen gevonden, die de lucifer tot een bijna nooit falende en veilige vuurmaker promoveerden.

Burgers

ERSTE
NEDERLANDSE
RIJWIELFABRIEK

VEKA
is goedkoop

§) BURGERS rijwielen compleet f 185.—

ALLE maten BANDEN : rijwiel, brommer, scooter etc.

Alle rijwielonderdelen

§) AUTOPEDS op luchtbanden f 47.50

§) KINDERDRIEWIELERS, „Hauser“ f 39.50

SIKKENS auto- e.a. lakken, Philips-Erres Hitachi transistor e.a. radio's, pick-ups, bandrecorders, Pharmaceutica, RENDELL PESSARIA etc. etc.

§) franco lucht/zeehaven Noordkust

VEKA BIAK . Box 510

Uw winkel in Nieuw Guinea

"DE WIGWAM"

Wenst alle clientele een

Gelukkig en Voorspoedig

Nieuwjaar in alle opzichten

een onderontwikkeld land!“

„Had ik dan daarstraks geen gelijk?“ riep Vadertje Tijd gebelgd uit, „Een zootje en niets anders.“

„Nou een zootje“, verdedigden wij, „Maak nou van een mier geen olifant. We hebben de indruk dat U de zaak tot ongekende proporties wil opblazen.“

„Hoor hem eens“ hoorde d'Abude, „Meneer heeft de indruk dat Je lijkt de ANP-correspondent wel. Toe, laat naar je kijken sufferd!“

Toen we hem bij de steiger afzetten waren zijn laatste woorden: „Blij dat ik morgen afnok. Nou merci voor de lift, snor!“

Het mooiste is we hebben helemaal geen snor.

Overigens, even goede vrienden, en daarom nog het allerbeste toegewenst door

VRIJBUTTER

SHELL NIEUW GUINEA N.V.

WENST U EEN VOORSPOEDIG NIEUWJAAR

Wat 1960 ons bracht

4 JANUARI 1960. Ter gelegenheid van de jaarwisseling heeft Gouverneur Platteel over de RONG een Oudejaarsavond toespraak gehouden.

„De weifelaars die hun werkkraft of kapitaal in dit gebiedsdeel niet durfden inzetten, de kat-uit-de-boom-kijkers, zij allen hebben ongelijk gekregen. Er zit duidelijke tekening in de Nieuw Guinese zaak en wij durven forse lijnen naar de toekomst te trekken,” aldus dr. Platteel.

6 JANUARI 1960. Ds. Romainum, voorzitter van de Algemene Synode der ECK vertoefde met zijn echtgenote enige tijd in Nederland, op uitnodiging van de Nederlandse Hervormde Kerk en de Gereformeerde Kerken. Hij had o.a. besprekingen met minister Toxopeus en staatssecretaris Bot.

9 JANUARI 1960. De heer Nicolaas Jouwe is met zijn gezin uit Nieuw Guinea in Nederland aangekomen. Hij verklaarde ontslag genomen te hebben als ambtenaar en samen met de heer Herman Womsiwor een hout-export firma te hebben opgericht. Kapitaal was verschaffd door vijf Japanse firma's die zich hadden verenigd in het New Guinea Lumber Import Committee.

12 JANUARI 1960. De maatregelen zijn bekend gemaakt die zijn genomen naar aanleiding van het rapport van de Commissie Witsen Elias inzake de Censuur Kwesitie. De Advocaat-Generaal Mr. W.C. van Beek is door de Gouverneur geschorst in afwachting van nader te nemen maatregelen tot zijn ontslag uit 's landsdienst.

Twee residenten en een parket ambtenaar krijgen een schriftelijke ontevredenheidsbetuiging. Het Parket zal geen bemoeienis meer hebben met de acquisitie van inlichtingen.

13 JANUARI 1960. Staatssecretaris Bot is naar Nieuw Guinea gekomen en verklaarde dat hij zich op de hoogte kwam stellen van de problemen waarover hij tot dusverre uitsluitend gelezen had.

14 JANUARI 1960. In de "Telegraaf" verschijnt een interview met Nicolaas Jouwe waarin deze ernstige kritiek le-

vert op de Nieuw Guinese overheid. Ernstige moeilijkheden met de Papoea's zijn niet meer denkbeeldig, aldus de heer Jouwe, die voorts Gouverneur Platteel niet toegankelijk genoeg vond voor hem zelf en het volk.

Andere Papoealeiders onder wie de heer Marcus Kaisiepo desavoueren in een telegram de uitslatingen van de heer Jouwe. De heer Jouwe verklaarde naar aanleiding hiervan dat hij betwijfelde of het telegram wel door de ondertekenaars was opgesteld.

16 JANUARI 1960. In de haven van Hollandia ligt het eerste Amerikaanse oorlogsschip dat na de Tweede Wereldoorlog een bezoek aan Nieuw Guinea bracht, het is de "Douglas A. Munroe" die geplaatst werd naast Hr. Ms. Amsterdam.

De eerste Papoea student, Frits Kirihio, is voor vakantie en studie, na een vijfjarig verblijf in Nederland, naar Nieuw Guinea teruggekeerd. Hij verklaarde in Nieuw Guinea een grote vooruitgang te kunnen constateren.

Old-Gouverneur Van Baal heeft enkele van zijn functies neergelegd naar aanleiding van kritiek op zijn persoon, die de regering heeft gegeven in haar oordeel over de onwettige censuur.

19 JANUARI 1960. Naar aanleiding van het verongelukken van een Martin Mariner nabij Fakfak heeft de minister van Defensie bepaald, dat de Marine Luchtvaartdienst dit type toestellen niet meer zal gebruiken. Binnenkort zullen Dakota's van de Kon. Luchtmacht naar Nieuw Guinea worden gedirigeerd.

26 JANUARI 1960. Blijkens een bericht in de Nederlandse Staatscourant is bij Koninklijk besluit eervol ontslag verleend aan de heer B. Krijger als Secretaris Generaal van het Ministerie van Zaken Overzee.

De heer N. Jouwe vertelde aan de Nieuwe Haagse courant dat hij, zodra hij weer terug was in Nieuw Guinea, een politieke partij wilde stichten.

28 JANUARI 1960. Het Hof van Justitie te Hollandia behandelde de zaak De Rijke in hoger beroep. Het Openbaar

Ministerie eiste een gevangenisstraf van vijf maanden. De raadsman van de klaagde pleitte voor een geheel voorwaardelijke straf.

De filmexpeditie van Gaisseau is bij de Marijkerivier aangekomen. Men is bezig vlotten te maken om daarmee de Idenburg rivier te bereiken.

29 JANUARI 1960. 164 autochtone arbeiders op de scheepswerf Konijnenburg te Manokwari zijn in staking gegaan. De Arfakse arbeiders verschenen op het werk. De Chinese werknemers bleven thuis in verband met het Chinese nieuwjaar.

De Adviserende Raad van Hollandia kwam voor het eerst in het nieuwe jaar bijeen. Het werd een rumoerige vergadering. Aan de orde waren: de redenen van voorzitter Stephan tot schorsing van de voorlaatste vergadering, de stopzetting van de voorbereiding tot de bouw van woonhuizen aan de Boslaan en het niet uitgenodigd zijn van de raadsleden op een receptie ter gelegenheid van het bezoek van mr. Bot.

4 FEBRUARI 1960. Staatssecretaris mr. Bot geeft voor zijn vertrek naar Australisch Nieuw Guinea een persconferentie. Besproken worden de maatregelen die tegegen mr. Van Beek genomen zullen worden het onderwijs, sociale voorzieningen en belastingherziening.

5 FEBRUARI 1960. Gisteren vond te Sentani de lang van te voren aangekondigde demonstratie van het CWNG plaats. ter gelegenheid van het vertrek van staatssecretaris mr. Bot. Mr. Bot reageerde niet op de honderden demonstranten en vond deze manifestatie een onverantwoorde methode om aan eisen kracht bij te zetten. CWNG-voorzitter Nijhuis acht de demonstratie een volledig succes. Van verschillende zijde wordt nog lang commentaar op de demonstratie gegeven.

9 FEBRUARI 1960. De heer D. Terlaak, waarnemend hoofdredacteur van de Nieuw Guinea Koerier heeft zijn advocaat, mr. Adriaansens, opdracht ge-

geven om een civiele vordering in te stellen terzake van belediging tegen de heer C.S.I.J. Lagerberg, Pater E. Vergouwen en de Stichting Katholieke Pers. De heer D. Terlaak acht zich beledigd door een artikel in de Tifa van 30 januari.

Bij besluit van de minister van Binnenlandse Zaken is de "Censuur Commissie" opgeheven.

De Nederlandse regering heeft in principe besloten tot vorming van een Papoea-vrijwilligers-corps, naar het voorbeeld van het Pacific Islands Regiment in Australisch Nieuw Guinea.

10 FEBRUARI 1960. Het Hof van Justitie heeft het vonnis van de Landrechter tegen mr. J.O. de Rijke bevestigd: vier maanden gevangenisstraf waarvan twee voorwaardelijk.

12 FEBRUARI 1960. De heer N. Jouwe die zich in Japan bevindt heeft aldaar een contract gesloten met Japanse firma's voor de levering van verscheidene duizenden M3 hout.

13 FEBRUARI 1960. In Hollandia wordt een comité gevormd tot steun aan de spijtoptanten in Indonesië.

22 FEBRUARI 1960. In de afgelopen weken zijn groepen Indonesiërs per prauw aangekomen op de Radja Ampat eilanden. Reden: de economische ontreding van Oost Indonesië. De Nederlandse regering aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor deze mensen.

De Firma Geveke & Co. opent zijn nieuwe bedrijfsgebouw op het Imbyterrein.

23 FEBRUARI 1960. Twaalf leden van de Franse filmexpeditie van Gaisseau zijn per vliegtuig in Hollandia aangekomen. „Het is een droom om weer in de bewoonde wereld terug te zijn”, merkte een van de deelnemers op. De leider van de expeditie zal met politiemannen en dragers de tocht naar Hollandia te voet voltooien.

29 FEBRUARI 1960. Mr. J.O. de Rijke is door de Gouverneur ontslagen als lid van de Adviserende Raad van Hollandia.

1 MAART 1960. Te Hamadi is het Sociaal Centrum officieel geopend.

Vervolg op pag. 5

**Onovertroffen
sinds
1575**

BOLS FINE LIKEUREN
Z.O. GENEVER

HERMES

Tot in alle uithoeken
van de wereld
het meest geliefd!

BLUE BAND

ROYCO

HONIG

NUTRICIA

FRIES MEISJE

Evap. - Sweet

DOUWE EGBERTS

Pelco - Moccona

VAN HOUTEN

BOKMA

PLAYERS

MISS BLANCHE

STATE EXPRESS

LUCKY STRIKE

VAN NELLE SHAG

DE

NIGIMU

N.V.

WENST U

**Een Gelukkig en
Voorspoedig**

1961

MEDINOS

PEPSODENT

PRODENT

GILLETTE

SUNLIGHT

LUX

RADION

SUNIL

OMC

VOIGTLÄNDER

PERUTZ

MIDO

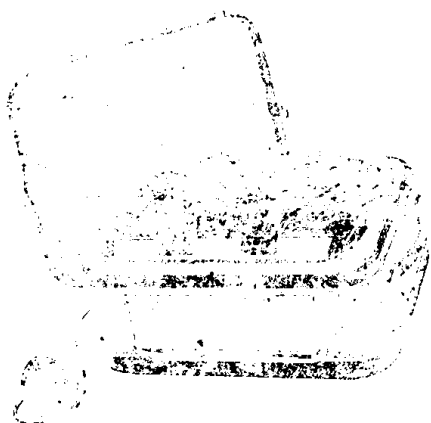
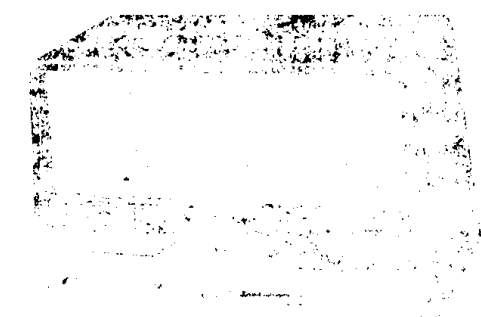
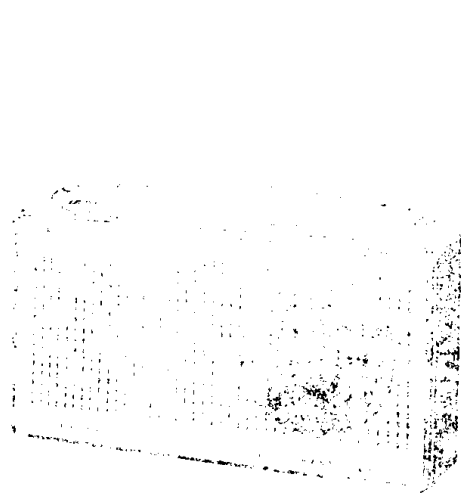
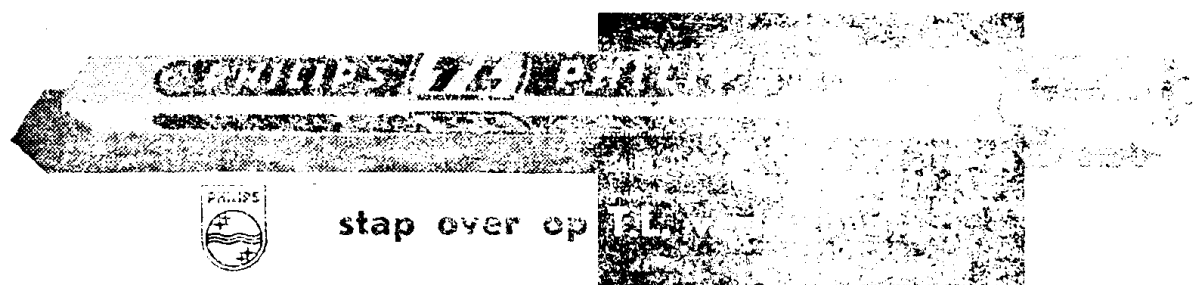
IMCO

LAMBRETTA

EVINGOOD

JOHNSON

ETERNIT

pittige, pure koffie
... klaar in de kop!

Phil Service

Warenhuis „Julliana“

Shop „Dorin“

PHILIPS

(Vervolg van pag 3)

19 MAART 1960. Zes niet autochtone leden van de Adviserende Raad van Hollandia hebben de Gouverneur verzocht van het lidmaatschap van de Raad te worden ontheven, naar aanleiding van de gang van zaken bij het ontslag van mr. De Rijke als lid van de Raad.

21 MAART 1960. Zes autochtone leden van de Adviserende Raad van Hollandia verklaren in een schrijven aan de Gouverneur hun standpunt in de kwestie van het ontslag van mr. De Rijke. Zij nemen geen ontslag.

22 MAART 1960. De Australische Firma Tecorp, toont belangstelling voor exploitatie op Oost Japen.

24 MAART 1960. Het Veteranen Legioen spreekt in een brief aan de regering zijn bezorgdheid uit over de verdediging van Nieuw Guinea.

Minister Mej. Klompé trekt haar eerder gedane suggestie om twee duizend Kelezen naar Nieuw Guinea te sturen in.

23 MAART 1960. Enkele leden van de Evangelisch Christelijke Kerk zenden een open brief aan de Minister van Binnenlandse Zaken met betrekking tot de kwestie van de Rooms Katholieke Middelbare School te Hollandia.

1 APRIL 1960. Het comité Katholiek Beraad geeft, eveneens in een open brief aan de minister, zijn visie op de kwestie van de Katholieke PMS te Hol-

landia. De Patipibaaï neergestorte Martin Mariner van de Kon. Marine.

23 APRIL 1960. De Missie Luchtvaartdienst te Sentani stelt een nieuwe Cessna in bedrijf.

25 APRIL 1960. Ongeveer 180 Papoea's die sinds voor de oorlog in Indonesië woonachtig waren zijn naar Nieuw Guinea teruggekeerd als gevolg van de economische chaos in Oost Indonesië.

De luitenant-kolonel der Mariniers W. A. van Heuven is als militair adviseur ter beschikking gesteld van de Gouverneur, met als taak de voorbereiding van het Papoea-vrijwilligerscorps.

2 MEI 1960. Het defensie-apparaat van Nieuw Guinea zal versterkt worden met o.a. zes compagnieën infanterie.

4 MEI 1960. Te Hollandia wordt een kinderboekenweek gehouden die een groot succes blijkt te zijn.

De "Nederceems" van de Maatschappij Nederland is als eerste "Holland-boot" uit Hollandia naar Australisch Nieuw Guinea vertrokken.

Midden april word met medewerking van de bevolking te Danaweria en Werpigang, in het district Fakfak, een dertiental Indonesische infiltranten gearresteerd.

10 MEI 1960. De directeur van de Bouwmaatschappij Hollandia, Ir. Roos, neemt na zeven Nieuw Guinea jaren afscheid van Hollandia.

De oud-commandant van het Neder-

nea zou moeten beheren.

17 MEI 1960. De Landrechter te Fakfak legt zware straffen op aan Indonesische infiltranten en aan personen die met gestolen prauwen uit Nieuw Guinea naar Indonesië wilden uitwijken.

18 MEI 1960. In het Sociaal Centrum te Hamadi vond een informatief overleg plaats tussen een twintigtal prominente Papoea's uit alle delen van Nieuw Guinea en vertegenwoordigers van de overheid over het wetsontwerp tot instelling van de Nieuw Guinea Raad.

20 MEI 1960. De keuze van de vertegenwoordigers der niet-autochtone groeperingen in Nieuw Guinea voor het informatief overleg over de Nieuw Guinea Raad wekt enige bevreemding evenals de geheimzinnigheid ten opzichte van de pers die door de overheid wordt betracht.

21 MEI 1960. Het Gouvernement heeft met vijf andere lichamen opgericht de N.V. Lijmerfabriek Manokwari, de "TIMA"

23 MEI 1960. De laatste etappe van de "vierweekse wandelmarsen" werd door meer dan driehonderd deelnemers uitgelopen.

24 MEI 1960. De infanterieonderdelen in Nederland die voor uitzending naar Nieuw Guinea in aanmerking komen zijn aangewezen.

25 MEI 1960. Het dorp Enggros bij Hollandia heeft ernstig te lijden gehad van vloedgolven die ontstonden door de aardbevingen in Chili.

27 MEI 1960. De staatssecretaris van defensie, de heer P.J.S. de Jong arriveerde in Nieuw Guinea voor een oriëntatiebezoek.

1 JUNI 1960. Er komen ernstige klachten naar voren met betrekking tot de arbeidsverhoudingen bij het Bevolkingsstructuuronderzoek op Biak.

2 JUNI 1960. Te Sorong werd het nieuwe politie- en havenkantoor officieel geopend.

4 JUNI 1960. Dr. D. Metselaar, hoofd van de Afdeling Malariabestrijding vertrekt na een verblijf van twee maanden naar Nederland.

TOKO Makassar

en KIM HIN

Wensen allen een Voorspoedig 1961

in Nieuw Guinea naar Nederland.

7 JUNI 1960. Te Jacotim in de Nimboran werd een nieuw cacaofermenteerinstallatie in bedrijf gesteld.

8 JUNI 1960. Besloten is om in Fakfak een Openbare Vervolg-school te stichten ten behoeve van de Islamitische jeugd.

9 JUNI 1960. Te Manokwari vond de installatie plaats van de nieuw benoemde Apostolisch Profeet van West Nieuw Guinea, Mgr. M.P. van Diepen O.E.S.A.

10 JUNI 1960. De Streekraad Biak-Noemboer besluit een maximum bruidsprijs in te stellen.

Te Sorong vond tijdens een voetbalwedstrijd een ernstige vechtpartij plaats.

Het Smaldeel Vijf, dat enige tijd ge-

„REX”

THEATER

Wenst U allen een

Voorspoedig

1961

leden uit Nederland naar Nieuw Guinea vertrok is in Las Palmas aangekomen.

14 JUNI 1960. Ds. J. Drost en echtgenote namen in de Mulozaal afscheid van vrienden en kennissen te Hollandia.

17 JUNI 1960. Te Hollandia is aangekomen de heer Shiro Nakamura, directeur van de pas opgerichte Japan Netherlands Salvage Cy., in verband met het sluiten van een bergingscontract met het Gouvernement.

18 JUNI 1960. Op het eiland Japen tonen bepaalde delen van de bevolking weinig belangstelling voor de in te stellen Streekraad. De oorzaak wordt gezocht in onvoldoende voorlichting.

20 JUNI 1960. Het QWNG begint een actie voor lagere prijzen die vooral gericht is tegen de Nigimij N.V.

De regering heeft het wetsvoorstel tot wijziging van de bewindsregeling (instelling van de Nieuw Guinea Raad) bij de Tweede Kamer ingediend. Er is voorzien in een beperkt budgetrecht voor de Raad.

TOKO Makassar

en KIM HIN

Wensen allen een Voorspoedig 1961

22 JUNI 1960. Er zijn acht leden benoemd in de Adviserende Raad van Hollandia.

Socialistische leiders in Australië keren zich tegen de plannen van premier Menzies om Nieuw Guinea binnen afzienbare tijd te ontvoogden.

28 JUNI 1960. Aan boord van de "Karessa" is een verstekeling te Hollandia aangekomen, te weten de echtgenote van een Ambonees bemanninglid. Tijdens een onbewaakt ogenblik is zij haar politiebewaking te vlug af en begeeft zich te Hollandia aan wal.

De Australische regering besluit tot hervorming van de Wetgevende Raad te Port Moresby.

4 JULI 1960. De resultaten van de houtexport naar Japan blijken voorlopig teleurstellend te zijn voor de betrokkenen. Before voorbereiding zou veel

Vervolg op pag. 6

H. J. MAESSEN

Import vlees, groenten en fruit

Wenst U allen

een Voorspoedig Nieuwjaar toe

landia.

4 APRIL 1960. Op Japen worden voorbereidingen getroffen voor de komende verkiezing en instelling van de Streekraad Japen-Waropen.

5 APRIL 1960. De heren Gaisseau en Hervé zijn met hun begeleiding te Hollandia aangekomen na een zeven maanden durende doorstreek van Zuid naar Noord dwars door Nieuw Guinea.

6 APRIL 1960. De Nederlandse regering besluit tot het zenden van een Marine smaldeel naar Nieuw Guinea. Minister Toxopeus zegt in de Tweede Kamer dat in de eerste helft van 1961 een Nieuw Guinea Raad zal worden gevormd met een overgrote meerderheid van Papoea's.

11 APRIL 1960. Het eindexamen van de Bijzondere HBS te Hollandia wordt voor de jaren 1960 tot en met 1964 als gelijkwaardig erkend met dat van Nederlandse HBS-en.

18 APRIL 1960. Een grote groep scholieren uit Wewak in Australisch Nieuw Guinea is in Hollandia gearriveerd voor een sportontmoeting met de Hollandiase jeugd.

19 APRIL 1960. De uitbreidingswerkzaamheden op het vliegveld Mokmer te Biak door de ABM zijn in volle gang. Mokmer moet geschikt gemaakt worden voor straalverkeersvliegtuigen. Totale kosten: 7½ miljoen gulden.

29 APRIL 1960. De Indonesische regering maakt bekend dat het voor Nederlandse schepen verboden zal zijn om Indonesische havens aan te doen zolang het geschil om Nieuw Guinea niet is opgelost.

Het zoeken naar olie op Nederlands Nieuw Guinea is gestaakt. De hier werkzame oliemaatschappijen hebben hun gezamenlijke concessie aan het Gouvernement terug gegeven.

De Resident van Fakfak heeft tijdens een speciale bijeenkomst in het dorp Roembati de "bronzen ster voor trouw en verdienste" uitgereikt aan elf inwoners van de dorpen Roembati en Patipi. De gedecoreerden hebben zich bijzonder verdienstelijk gemaakt bij de hulpverlening bij de ramp met de in-

landse detachement in Korea, Kolonel W.D.H. Eekhout is aangewezen als commandant van het Landmacht detachement op Nieuw Guinea.

11 MEI 1960. Gedurende enkele dagen wordt er in de haven van Hollandia jacht gemaakt op een grote haai, die nadat hij doodgeschoten is een ongevaarlijke walvishaai blijkt te zijn.

12 MEI 1960. Te Sorong wordt een nieuw militair tehuis geopend in een pand dat geschonken werd door de NNGPM.

Het comité hulp aan spijtoptanten te Hollandia maakt f 15.000,— over aan de "NASSI" te Den Haag.

Minister Visser verklaart in de Tweede Kamer dat hij bij de grote bondgenoten van Nederland begrip en instemming heeft geconstateerd voor de versterking van de verdediging van Nieuw Guinea.

13 MEI 1960. Te Wamena in de Baliem wordt een begin gemaakt met de uitvoering van een groot uitbreidingsplan. Voor de eerste fase, die in december afgesloten moet zijn, is honderd ton materiaal nodig dat in 40 Dekotavluchten moet worden aangevoerd.

14 MEI 1960. In Zuid Nieuw Guinea wordt een onderzoek ingesteld naar landingsplaatsen voor Beavers en naar plaatsen die geschikt zijn voor de aanleg van vliegvelden.

16 MEI 1960. De regionale radiozender van Hollandia begint met zijn uitzendingen.

Op een conferentie van Protestantse schoolbeheerders wordt overeenstemming bereikt over een op te richten "Stichting Christelijk Onderwijs", die alle Protestantse scholen in Nieuw Gui-

„Gebr. VAN MOTMAN”

Hollandia-Binnen

Dok 8

Wenst haar geachte clientele een Voorspoedig Nieuwjaar toe

c.v. Bouwbedrijf

"De Meteoet"

wenst haar geachte
zakenrelaties, vrienden
en bekenden

een in alle opzichten

Gelukkig en Voorspoedig 1961

bij de Dienst van Economische Zaken. kwaad kunnen voorkomen, meent men

7 JULI 1960. Te Sorong neemt DGZ het ziekenhuis van de NNGPM over. Eveneens te Sorong worden de nieuwe gebouwen van de JVV5 te Remoe officieel geopend.

Drie Australische parlementsleden brengen een bliksembezoek aan Hollandia.

12 JULI 1960. Bij het autochtone grondpersoneel van de KLM/Kroonduif te Biak breekt een wilde staking uit.

Het Smaldeel Vijf, wordt bij aankomst in de Australische haven Fremantle, door de havenarbeiders geboycott.

14 JULI 1960. Twee Hollandische voetbalelftallen brengen een bezoek aan Port Moresby.

16 JULI 1960. Te Kajoe Batoe wordt begonnen met de opstelling van kiezerslijsten voor de verkiezingen van een streekraad Hollandia.

19 JULI 1960. Onder invloed van de gebeurtenissen in Kongh en de politieke veranderingen die in Nieuw Guinea te voorzien zijn, begint zich een trek van "locale" Nederlanders uit Nieuw Guinea af te tekenen.

20 JULI 1960. Te Manokwari kreeg de Societeit "Juliana" zijn nieuw gebouw.

26 JULI 1960. De ABM past bij de bouw van haar kantoor te Hollandia voor het eerst in Nieuw Guinea voorgespanssen beton toe.

28 JULI 1960. Het door de Oost-Borneo op Nieuw Guinea ingestelde bodemonderzoek heeft bemoedigende resultaten opgeleverd.

30 JULI 1960. De onderhandelingen tussen de NNGPM en een Australische oliemaatschappij over de overname van het oliebedrijf te Sorong zijn op niets uitgelopen.

1 AUGUSTUS 1960. Te Hollandia wordt onder grote belangstelling het nieuwe Christelijke Militaire Tehuis geopend. Het wordt het mooiste militaire tehuis van Nieuw Guinea genoemd.

Aan de vooravond van het bezoek van het Smaldeel Vijf aan Hollandia houdt de Nieuw Guinea Koerier een enquête onder enkele vooraanstaande inwoners van Hollandia, waarbij gevraagd wordt naar de betekenis die men aan het bezoek hecht. Over het algemeen staat men positief tegenover het vlagvertoon.

2 AUGUSTUS 1960. Het Smaldeel Vijf is te Hollandia aangekomen. Juist toen het grauwe wolkendek bij het kriecken

van de dag begon te breken verscheenen de vier schepen voor de baai van Hollandia. Duizenden toeschouwers waren getuige van de aankomst.

3 AUGUSTUS 1960. Besprekingen tussen vertegenwoordigers van het bedrijfsleven met de Directeur van Economische Zaken hebben geleid tot de instelling van een Contact College Gouvernement - Bedrijfsleven.

4 AUGUSTUS 1960. Een record aantal personen van alle landaarden brengt een bezoek aan de "Karel Doorman".

6 AUGUSTUS 1960. Te Hollandia heeft zich een organisatie van het particuliere bedrijfsleven geconstitueerd die de naam kreeg van "Vertegenwoordiging Particulier Bedrijfsleven in Nieuw Guinea". Voorzitter werd de heer Th. Hut.

8 AUGUSTUS 1960. De heer H.J. Moes adviseur van het CWNG verklaarde bij aankomst op Schiphol, dat het tijd werd dat er voor een beter arbeidsrecht voor de Papoea wordt gezorgd.

10 AUGUSTUS 1960. Het gerucht wordt tegengesproken, als zou de regering een schip hebben gehuurd om 800 burgers uit Nieuw Guinea naar Nederland over te brengen.

10 AUGUSTUS 1960. In het Sociaal Centrum te Hamadi (Hollandia) heeft de oprichtingsvergadering plaats gevonden van de Partij Nationaal (PARNA). Het woord werd gevoerd door de heren Wajoi en Kirihio. De laatste ontvouwde een nationalistisch programma en legde o.a. grote nadruk op de papoeanisering van het overheidsapparaat.

11 AUGUSTUS 1960. De oprichting van de PARNA heeft onder bepaalde groepen Nederlanders grote onrust gewekt. Een uiteenzetting voor de pers door de Directeur Binnenlandse Zaken, de heer Boendermaker, dat het regeringsprogramma niet fundamenteel verschilt met het programma van de PARNA, heeft een geruststellend effect.

13 AUGUSTUS 1960. De Research Council van de Zuid Pacific Commissie adviseert tot opleiding van meer inheemse artsen.

16 AUGUSTUS 1960. De leden van de Rotary-Hollandia leveren een daadwerkelijke bijdrage aan de verfraaiing van de stad door eigenhandig koningspalmen te planten.

Winkel HIAP HWA

Wenst haar clientele een Voorspoedig en gelukkig Nieuwjaar

De heer F.T.J. Jufuway levert als eerste Papoea een wetenschappelijke bijdrage tot het tijdschrift "Nieuw Guinea Studiën".

18 AUGUSTUS 1960. Het Landgerecht te Hollandia maakt een begin met de behandeling van de zgn. kadasteraffaire, die bestaat uit een groot aantal afzonderlijke strafzaken.

19 AUGUSTUS 1960. Tussen Nederland en Nieuw Guinea is een TOR-verbinding tot stand gekomen. (TOR wil zeggen: Telex en Radio).

20 AUGUSTUS 1960. De werkzaamheden van de "Commissie voor het Georganiseerd overleg inzake personeelsbelangen" zijn geschorst in verband met een conflict tussen overheid en vakbonden over de voor bepaalde categorieën nieuw aan te trekken amb-

tenaren in het vooruitzicht gestelde "studietoelagen".

24 AUGUSTUS 1960. Een aantal jonge autochtone ambtenaren zal een oriëntatiebezoek van enkele maanden aan Nederland brengen.

25 AUGUSTUS 1960. De Democratische Volkspartij hield in het Sociaal Centrum te Hamadi een grote openbare bijeenkomst die als een heroprichtingsvergadering kon worden beschouwd. Diverse sprekers voerden het woord o.a. partijsecretaris M. Rumanum, die een programma uiteenzette dat minder nationalistisch was dan dat van de PARNA, en voorts Mr. J.O. de Rijke, die als gastspreker optrad. Enkele kritische opmerkingen van Mr. De Rijke geven achteraf aanleiding tot felle re-

5 SEPTEMBER 1960. Het bezoek van het Smaldeel Vijf aan Japan is op verzoek van de Japanse regering geannuleerd. Minister Luns verklaart voor radio en televisie weinig waardering voor de Japanse houding te hebben.

7 SEPTEMBER 1960. Minister President De Quay ontvouwt op een cocktailparty van buitenlandse journalisten enkele onverwachte ideeën met betrekking tot internationalisatie van Nieuw Guinea. Minister Luns verklaart echter dat er geen wijziging in het beleid van de Nederlandse regering is gekomen.

In een aantal ingezonden artikelen in de Nieuw Guinea Koerier wordt uiting gegeven aan teleurstelling met betrekking tot de passageprijzen die repatri-

acties. Over dat wat Mr. de Rijke gezegd zou hebben blijkt na enige dagen geen eenstemmigheid te bestaan.

De socialistische oppositie in de Tweede Kamer pleit voor een Nieuw Guinea Raad voor uitsluitend autochtonen.

27 AUGUSTUS 1960. In de Nieuw Guinea Koerier ontstaat een polemiek in de vorm van ingezonden stukken over de vraag of de PARNA een product is van het CWNG.

30 AUGUSTUS 1960. Twaalf autochtonen met PMS-opleiding zullen in Port Moresby een technische of medische opleiding gaan volgen.

1 SEPTEMBER 1960. Te Hollandia wordt een aanvang gemaakt met een bevolkingsregistratie ten behoeve van de opstelling van kiezerslijsten voor de Nieuw Guinea Raad.

In Japan dreigt de vakbeweging dat zij geweld zal gebruiken om het bezoek van de "Karel Doorman" aan dat land te verhinderen.

2 SEPTEMBER 1960. Nabire is uitgekozen als opvoerbasis voor het gebied van de Wisselmeren.

Als gevolg van inkrimping van de NNGPM verliest de societeit "De Vogelkop" te Sorong het karakter van een "instelling van de olie". Ook niet NNGPM-werknemers kunnen gewoon lid worden.

anten uit Nieuw Guinea voor een reis met het regeringsschip "Grote Beer" naar Nederland moeten betalen.

10 SEPTEMBER 1960. De Nederlandse regering stelt financiële steun aan de ex-Detawerkers in het vooruitzicht.

15 SEPTEMBER 1960. In Merauke zijn op verschillende tijdstippen elf Indonesiërs en een autochtoon gearresteerd op grond van tegen het Nederlandse gezag gerichte activiteit.

Te Manokwari is een filiaal geopend van de Oranje Garage N.V.

17 SEPTEMBER 1960. Te Hollandia-Binnen is het nieuwe gebouw van de Theologische School van de Evangelisch Christelijke Kerk geopend.

Te Manokwari is een arbeidsconflict ontstaan op de scheepswerf Konijnenburg dat heeft geleid tot het ontslag van 44 uit Hongkong aangetrokken Chinese arbeiders. De werf heeft te kampen met een gebrek aan deskundige leiding.

19 SEPTEMBER 1960. De Adviserende Raad van Hollandia is van mening, dat er in Hollandia een gemeenteraad dient te komen, nog voordat de Nieuw Guinea Raad wordt geïnstalleerd.

23 SEPTEMBER 1960. Te Manokwari zijn twee politieke partijen opgericht: De EPANG, die vooral bestaat uit Europeanen en Arfakkers en de PONG die uit kustpapoea's is samengesteld.

FIRMA WING YICK

Wenst haar relaties en clientele
een

Voorspoedig en een gelukkig 1961

DE KONINKLIJKE PAKETVAART MAATSCHAPPIJ N.V.

Wenst U allen

een Voorspoedig 1961

24 SEPTEMBER 1960. De dorpsonderwijzers op de Schouteneilanden willen op 1 januari gaan staken als hun salarissen niet verbeterd worden.

Te Sorong staakt een busondernemer in verband met moeilijkheden bij de betaling van de hem toekomende subsidies voor het schoolkinderenvervoer. Als eerste EEG-project is goedgekeurd de bouw van een medisch centrum te Hollandia.

20 SEPTEMBER 1960. De Tweede Kamer heeft met bijna algemene stemmen het wetsontwerp tot instelling van de Nieuw Guinea Raad goedgekeurd. Als concessie aan de socialistische opvattingen wordt de periode die men in Nieuw Guinea gewoond moet hebben om kiesgerechtigd te zijn, verlengd van één tot drie jaar.

29 SEPTEMBER 1960. Op Japen heerst een epidemie van een soort darmontsteking. Vooral kinderen worden er het slachtoffer van.

1 OKTOBER 1960. Het besluit van de Nederlandse regering om de cursus van de Bijzondere HBS te Hollandia met één jaar te verlengen wekt onrust bij de groep der uitgezonden krachten.

4 OKTOBER 1960. Te Hollandia vond de overdracht plaats van het nieuwe gebouw van het Hoofdbestuur van de PTT en de Radiobedrijfscentrale en dat van het Hoofdpostkantoor van Hollandia.

De Adviserenle Raad van Hollandia slaagt er niet in om een antwoord te vinden op de vraag hoe het dagelijks bestuur van een gemeente geregeld zou moeten worden.

5 OKTOBER 1960. Voor een Italiaans passagiersschip dat bij voldoende aanbod van passagiers de haven van Hollandia zou aandoen op weg naar Nederland, blijkt niet genoeg interesse te bestaan. Het schip komt niet naar Hollandia.

8 OKTOBER 1960. Een drietal wetenschappelijke onderzoekers is te Hollandia aangekomen, vanwaar zij door zullen reizen naar het Frederik Hendrik eiland en naar de Asmat voor ethnologisch onderzoek.

Mr. E.H. Toxopeus, de minister van Buitenlandse Zaken is te Hollandia aangekomen voor een bezoek van 12 dagen aan Nieuw Guinea.

12 OKTOBER 1960. De premier van Malakka, Tengkoeh Abdoel Rahman wil in het geschil tussen Indonesië en Nederland bemiddelen.

13 OKTOBER 1960. De PARNA acht voor de politieke ontwikkeling van de vaststelling van een streefdatum Nieuw Guinea noodzakelijk.

15 OKTOBER 1960. De Demokratische Volkspartij pleit voor prioriteit van defensie en economie boven de politiek.

22 OKTOBER 1960. De regering heeft besloten tot de instelling van een korps

Mevrouw, observeert U Uw kinderen eens !

"Van Pietje heb ik nooit last, dat is toch zo'n lief zacht kereltje, maar zusje is verschrikkelijk lastig," klaagde de jonge moeder. "Als ze buiten spelen gaat er geen kwartier voorbij, dat ze niet huilend komt binnenrennen. Met dat kind is er nou altijd en eeuwig wat."

Natuurlijk vroeg ik mij af, wat toch wel de oorzaak kon zijn van het huilen van kleine zusje en dus besloot ik rustig vanaf mijn platje dat kleine grut bij ons in de straat eens in de gaten te houden en ze ongemerkt te observeren. dat het dikke driejarige molletje let de grote donkere vraagogen om de haverklap in tranen uitbarstte. Dadelijk stond het twee jaar oudere Pietje er dan om haar te troosten.

Op een dag zag ik echter iets heel anders: binnen een kort tijdsbestek van nauwelijks een half uur had Pietje zijn zusje geknepen, haar een snoepje uit de hand geslagen, haar van een laag kruiker geduwd en haar poppenwagentje omver geschopt. Niet zodra was het onheil geschied en brulde zusje op volle toeren, of hij begon te troosten en te helpen alles weer overeind te zetten. Van dat ogenblik af begon ik eens extra te letten op dat Pietje, dat overigens een doodverlegen jongetje was en dat zich angstig verstopte als hij een handje moest geven, niettegenstaande hij al bijna zes jaar was.

Hij schiep zelf de aanleiding.

Het is een bekend verschijnsel, dat mensen en kinderen met een minderwaardigheidscomplex, die geen kans zien zich door hun persoonlijkheid te handhaven, allerlei uitwegen zoeken om zich te doen gelden. En meestal eindigt dit in 'n agressief optreden tegenover zwakkeren en jongeren. Zo ging het ook met Pietje. Ten koste van alles wilde hij de grote broer zijn, de sterkste, de trooster, de beschermer en als er niets te troosten en te helpen viel, dan schiep hij zelf de aanleiding.

Hij bleek echter veel te klein om te beseffen, dat zijn toelig tot mislukken was gedoemd, omdat hij niet alleen de trooster maar tegelijkertijd de agressor en de aanstichter van het onheil was.

Zijn geldingsdrang was zo groot, dat er alleen dan zonder gekrakeel werd gespeeld als hij het voor het zeggen had en de lakens kon uitdelen.

EGOÏST OF TIRAN

Wie Pietje zo bezig ziet, is geneigd te menen, dat hier een klein egoïstje

van bijstand waarin alle Nederlandse ambtenaren zullen zijn opgenomen. Dit werd door Minister Toxopeus op een persconferentie te Hollandia bekend gemaakt.

aan de gang is. Immers het is altijd de rol van degenen die het voor het zeggen heeft en wiens wil wet is, die hij zichzelf toebedeelt.

Hoewel zo'n gedragslijn niet van zelf zucht is vrij te pleiten, is deze zelf-zucht niet het hoofdmotief: de drang zich te laten gelden is in dergelijke gevallen meestal overwegend. Het is de behoefte aan compensatie voor het eigen minderwaardigheidsbesef dat hier de hoofdrol speelt. Wanneer een dergelijke karakterstructuur niet tijdig wordt herkend en omgebogen, kan een kind, dat alleen maar verlegen was, gemakkelijk uitgroeien tot een geniepig tirannetje met alle nare gevolgen van dien.

WAAKZAAMHEID GEBODEN

Ouders doen er zeer verstandig aan, af en toe eens rustig de tijd te nemen om hun kinderen onbemerkt te observeren tijdens hun spel met andere kinderen.

Wij komen dan meer over hun karakter, deugden en tekortkomingen te weten dan een nauw contact van maanden, ja jaren, ons kan leren.

Het gadeslaan van een kind in zijn vrije uitingen tijdens het spel kan verhelderend werken, maar alleen voor die ouders, die eerlijk en onbevooroordeeld in staat zijn over eigen kinderen een oordeel te vellen. Dan is waakzaamheid vruchtdragend en kan zij leidinggevend zijn bij de opvoeding.

De Nederlandsche Handel-Maatschappij N.V.

in Nieuw-Guinea

P.I.

1 - 1 - 1961

Maak zelf speelgoed

Omdat het speelgoed duur is, is het misschien wel aardig hier een voorbeeld te laten volgen, hoe we zelf met zeer weinig kosten een hygiënisch stuk speelgoed kunnen maken.

We hebben hiervoor nodig een plastic regenjas, waarover velen wel zullen beschikken. Hieruit knippen we, al naar gelang de artistieke capaciteiten van de maakster, een figuur, bijvoorbeeld een pop of 'n dier. Uit 'n ander gaaf deel knippen we deze figuur nogmaals.

Houdt u vooral rekening met brede zomen! Deze figuren leggen we op elkaar we slaan de zomen dubbel en stikken alles onder de naaimachine tweemaal. Bij een pop de handen en voeten open; bij een dier de poten! Daarna vullen we ons werkstuk geheel op met vulsel, b.v. watten en naaien de opengelaten delen goed dicht. Ogen, mond, neus enzovoort, kunnen uit een andere kleur materiaal worden geknipt en opgeplakt.

Ook de kleertjes van een pop kunnen eventueel van plastic worden gemaakt U kunt alles zo uitgebreid maken als u zelf wilt. U zult er de kinderen een buitengewoon genoeg mee doen en dit soort speelgoed is volkomen ongevaarlijk als u het geregeld schoon houdt.

Kinderen hebben vaak de gewoonte speelgoed in hun mond te stoppen of er aan te likken. Dit is niet altijd van gevaar ontbloot. Bovendien kunnen vele moeders er over meepraten hoe dikwijls mond, gezicht, handen en kleren vol met vieze vlekken komen te zitten. Wanneer de verf, waarmee het speelgoed gekleurd is, niet tegen vocht bestand is.

Het resultaat is dan meestal, dat het speelgoed wordt afgenomen en dit is

"Hollandiafilm"

wenst haar clientele een
Voorspoedig 1961

WIST U

dat... Hermandad de naam was van stadsverbonden in Spanje tegen de adel?

dat... de hermelijnen 's zomers een bruine vacht hebben en 's winters een sneeuw witte?

dat... er in Engeland ieder jaar ongeveer 1,5 miljoen kalkoenen ten offer vallen aan het kerstmaal?

dat... de straatlantaarn uitgevonden is door Jan van der Heyden, Ook is hij de uitvinder geweest van de slangbrandspuit.

dat... de afstand van de aarde tot de maan... 384.403 km en de afstand van de aarde tot de zon ongeveer... 149.480.000 km is?

dat... het koudste plekje op deze aarde zich bevindt te... Leiden? In het natuurkundig laboratorium van de universiteit aldaar bereikt men zulke lage temperaturen, dat men lucht vloeibaar kan maken.

dat... de totale oppervlakte van het menselijk lichaam ongeveer 2 m² bedraagt?

De Handelsvereniging

"HOLLANDIA"

Wenst haar leden en relaties een

Voorspoedig 1961 toe

TOKO

Eng Boo Hoo

Eng Sien

Eng Tjoen

wenst allen een

Gelukkig 1961

Gelukkig en Voorspoedig 1961

J. A. J. VERMEULEN
Vertegenwoordiger

LINDETEVES JACOBBERG N.V.
Hollandia Tel. 226 Postbus 100

LUCHTPOSTSLUITINGEN IN DE KOMENDE WEEK

Maandag: Biak - Amsterdam Cs. (06.30 uur)

Dinsdag: Biak - Manokwari - Sorong - Djakarta - Amsterdam - Cs.

Woensdag: Merauke - Tanahmèrah.

Donderdag: Wamena.

Vrijdag: Biak - Manokwari - Sorong.

Zaterdag: Biak - Manokwari - Sorong - Fakfak - Lae - Sydney - Amsterdam - Cs.

Voor nadere inlichtingen telf. Holl. 296

TE KOOP AANGEBODEN:

1 Scooter Vespa 125 cc, 1 radio, bed en schuimrubber matras, ligstoel, laag tafeltje, petroleumstel, 2 rantangs e.d.
J. VERBUNT. Damesmess, Marijkestr. Dok V, telf. 490.

no. 3359

BINNENBANDEN 28 x 1 1/2

POTDICHT f 2,95 p.st.

Nederlandsse winkelprijs f 4,75

In 3 tot 6 maanden eenmaal bijpompen. Stuur f 3,95 en wij zenden U 2 stuks per plane, franko thuis Noordkust.

Korting voor winkeliers
VEKA - BIAK

Het Bestuur van de s.a.v. EDO wenst haar leden alsmede de besturen van VHO en KHO en de bij deze bonden aangesloten verenigingen een

VOORSPOEDIG 1961

toe no. 3378

Autobedrijf

„New Gene“

p.l. 1-1-1961

„NEW GUINEA METALS“

Salvage and Engineering Company

All good wishes for 1961 to our clients and business associates

roet - Houtindustrie „ASSEE“

wenst haar clientele een
Voorspoedig Nieuwjaar

no. 3348

EEN GELUKKIG EN VOORSPOEDIG NIEUWJAAR toegewenst door

„MOONLIGHT BAY“

Cricket - Het West-Indische Cricket team heeft Northern New South Wales verslagen met een inning van 6 runs gedurende een tweedaagse match te New Castle.

New York - Het vliegtuig van de DC-8, die oorzaak was van de rampzalige botsing met een superconstellation, geweten te worden aan signalen uit de transmissie van een passagier.

Russisch onderzoekings- de stille Oceaan heeft de eerste raket in de tropen gelanceerd. Het schip is nu op weg naar Fiji na twee maanden van onderzoeken op meteorologisch gebied.

Canberra - Australië zal het verkrijgen van het burgerschap voor immigranten gemakkelijker maken. De formaliteiten die vervuld moeten worden zullen worden vermindert. Men zal de immigranten in een vriendelijke en vertrouwde sfeer de noodzakelijke vragen stellen.

IJmuiden - De IJmuidense hoogovens hebben nieuwe en grootse uitbreidingsplannen aangekondigd. Het totale bedrag aan investeringen moest worden opgevoerd tot 300 miljoen gulden om voor het jaar 1962 een produktie van 3 miljoen ton te bereiken.

Sydney - De Australische luchtvaart maatschappij Qantas zal de vliegtuigen van de Perzische luchtvaart maatschappij gaan onderhouden. De overeenkomst hiervoor werd getekend in Teheran door de Australische minister van Burgerluchtvaart en Perzische autoriteiten. Reeds eerder kreeg Qantas het onderhoud van Lockheed toestellen der Garuda Indonesian Airways toegewezen.

FRANKRIJK - In Noord-Frankrijk is een reusachtig schandaal met Braziliaanse afvalkoffie ontdekt, dat zijn oorsprong heeft in Suriname en Nederland. Het gaat om grote partijen koffie van zieke planten waarvan de uitvoer wegens slechte kwaliteit door de Braziliaanse regering is verboden. De káns bestaat zelfs dat deze koffie schadelijk is voor de gezondheid. Deze afvalkoffie is voor de gezondheid. Deze afvalkoffie is in Brazilië bestemd voor de zeep-fabrikage. Een paar handige Nederlanders en Surinamers hebben deze koffie opgekocht en over de vrijwel niet be-

N.V. Automobielbedrijf „Oranje Garage“

Importeur van de Volkswagen

Wenst allen een Voorspoedig 1961

Evenals in de voorgaande jaren zullen

VOLKSWAGEN EN VOLKSWAGEN-SERVICE

U ook in 1961 nooit in de steek laten

Inklaringskantoor „HOLLANDIA“

Wenst allen

een Voorspoedig 1961

Het eethuis „SOEDJ MAMPIR“ t/o. de politie wenst haar geachte cliënten te feliciteren met een

tele van GELUKKIG EN VOORSPOEDIG 1961.

no. 3367

Transport- en Aannemingsbedrijf

H. P. VIDAL

wenst alle relaties een

Voorspoedig 1961

De BOEKHANDEL „GEBR. TERLAAK“

zal op 2 en 3 Januari 1961

wegens stock-opname

Gesloten zijn

Photo en Sport

„Van Leuven“

p.l. 1-1-1961

Speeldagen „T.V. Hollandia-Binnen“ m.v. 2-1-1961 als volgt gewijzigd:

- a) Woensdag en zaterdag
- b) Maandag en donderdag
- c) Dinsdag en vrijdag

De commandant van de Mariniers kazerne Sentani maakt bekend dat de oude zwemkaarten voor het zwembad Kloofkamp tussen 2 en 7 januari 1961 moeten worden ingeleverd.

Nieuwe kaarten over het komende kwartaal kunnen 10 en 11 januari 1961 tussen 16.00 en 18.00 uur bij de kassa worden afgehaald. Niet tijdig verlenende kaarten zullen vervallen en kunnen niet als zodanig worden verlengd.

waakte Braziliaans-Surinaamse grens gesmoltd. Via Paramaribo arriveerde deze koffie in Nederland waar een combinatie van Nederlanders en enkele Belgen gereed stond dit produkt als prima koffie onder imponerende benamingen met opnamen van certificaten van herkomst en kwaliteit aan de man te brengen. Op deze wijze is in 10 maanden 3 miljoen kilo van deze koffie op de Franse markt gebracht.

Filmprogramma

ORIENT THEATRE - HET VERVOLG VAN HONG LIAN FILMBEDRIJF vertoont meden 31-12 voor het laatste CURUCU, BEAST OF THE AMAZONE in schitterende kleuren. Een jungle-film bij uitstek, geyechten van wilde dieren, avontuur, sensatie en romance! Opgenomen in de oerwouden van Brazilië.

HOLLANDIA - De bekende JUYOCHIE BIN vertoont de bekende film met Catarina Nakantoch en een prachtige cast. Sentani heten de film „GEMD IN THE STREET“ met Sal Mineo. Sentani morgen 1-1-61: „TAMMY AND THE DOCTOR“ met Debby Reynolds. Matinee Haven 1-1-61: „BATTLE AT APACHE PASS“ Een boeiende Western met Robert Mitchum en Genevieve. Matinee Haven 1-1-61: „FOREIGN INTRIQUE“ met Robert Mitchum en Genevieve. Matinee Haven 1-1-61: „FOREIGN INTRIQUE“ met Robert Mitchum en Genevieve. Matinee Haven 1-1-61: „FOREIGN INTRIQUE“ met Robert Mitchum en Genevieve.

REX THEATER

vertoont op zondag 1-1-61 en maandag 2-1-61 de film „JUKE BOX RHYTHM“ met de bekende zangeren, Jack Jones en Brian Donlevy. Een prettige pittige film, een en al vrolijkheid. Een zeer goede film voor de familie. Zondag en maandag in REX. REX Holl.-Binnen vertoont op zondag 1-1-61 de film „WATERFRONT“